

Inhoudsopgave

Proloog	9
1 Inleiding	13
Werkers van de wereld	16
Arbeid en arbeidsmarkten	19
Globalisering	22
De ‘Great Divergence’	26
Bronnen voor een <i>global history</i>	30
Ten geleide	35
2 Maritiem Azië	37
Onderbelicht	39
Een maritieme wereld	42
Een ‘Nieuwe Tijd’?	52
In Portugese sporen	55
VOC-scheepvaart in Azië	58
Een mondiaal bedrijf	64
Een muis of een olifant?	67
3 Mondiaal volk	75
Globalisering op zee	76
Ontluikende vergezichten	80
‘All natives of different ports’	88
Een ontbrekend hoofdstuk	93
Eerste ervaringen	97
Naar de Indische Oceaan	102
Leunen op maritieme Aziatische arbeidsmarkten	104
Van Bengalen naar Batavia – en terug	109
4 Gezamenlijk werk	115
Diversiteit op dek	115
De Aziatische zeeman als ‘ander’	121
Een wereld van maritiem werk	127
Gemengd varen als praktijk	134

Batavia als knooppunt	144
Ploeteren op de Ciliwung	153
Laden en lossen	163
Kruisen met Boeginezen	167
Lokale vaartuigen, gemengd gezelschap	171
Interludium: Complexiteit van verschil	178
5 Veelzijdige ontmoeting	184
Ordenen en administreren	184
Van Dresden naar het Oost-Indisch Huis	190
Van de straten van Batavia	196
Naar een Malakse kroeg	199
Tussen vrijheid en onvrijheid	209
Loon naar werken	220
Uitingen van verschil	224
Betaling, schuld en ruggesteun	231
Door verschillende ogen gezien	243
6 Harde hiërarchie	255
Verdelen, voorschrijven, straffen	257
Hiërarchie aan het werk	265
Patronage en carrière	272
Diverse wegen	278
Nachtelijke samenwerking	287
Met touw op dek	292
‘Met bescheidenheid gecommandeerd’?	297
‘Schwerfers en seeschuijmers’	301
7 Vurige verstrengeling	308
‘Den duijvel dienen’	309
‘Wel van aansien, dog niet bij name’	316
Riskant samenzijn	321
‘Om godloosheede te doen’	331
Absentie en desertie	340
Streven naar rechtvaardigheid	346
Muitერი en amok	351
In vlammen op	362
8 Conclusie	371
Epiloog	383

Bijlagen	385
Bronnen en literatuur	418
Dankwoord	437
Overzicht tabellen	441
Overzicht figuren	442
Verklarende woordenlijst	443
Index	446